Ne gre le za interese manjšine

Nekateri zapisi v zadnjem obdobju so dali vedeti, da je poslanec italijanske narodnosti Felice Žiža s predsednikom vlade Janezom Janšo sklenil poseben sporazum, na osnovi katerega je moč razumeti njegovo glasovanje na sejah državnega zbora. Vest ni bila deležna naklonjenosti večinske javnosti, pismo Maurizia Tremula, predsednika italijanske unije pa kaže, da tudi v manjšini vsi ne delijo njegovih pogledov.

SOBIVANJE, SOLIDARNOST, DEMOKRACIJA, PLURALIZEM, DIALOG: PRIZADEVANJA ITALIJANSKE UNIJE ZA ETIČNO DRUŽBO. Vrnili smo se trideset let v preteklost!

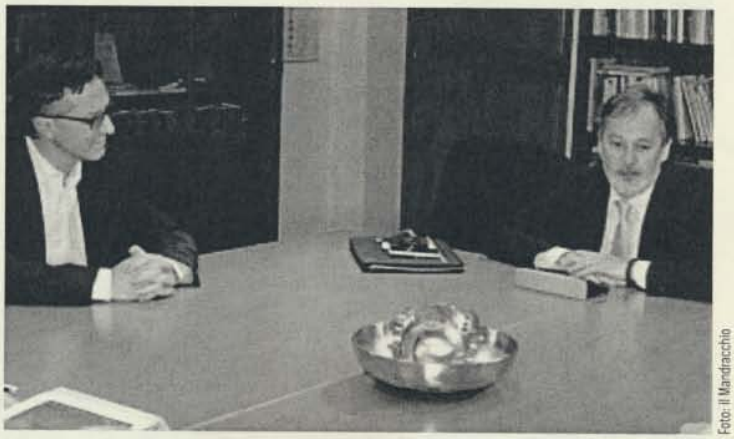

Foto: il Mandracchio

Trenutno politično ozračje v Sloveniji v odnosu do avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti spominja na déjà vu. Stereotipi in predsodki vodijo do nezaupanja, sovražnosti, nerazumevanja in izkoriščanja avtohtonih narodnih skupnosti.

To povzroča vse večjo zaskrbljenost, nemir in nestrpnost. Za razumevanje tega stanja, zadostuje prbivanje v naših lepih mestecih in pogovor z ljudmi, ki te na ulici ustavijo in prosijo za pojasnila glede odločitev političnih predstavnikov italijanske narodne skupnosti v Sloveniji.

Na našem zgodovinskem poselitvenem območju – v občinah Ankaran, Koper, Izola in Piran, kjer živimo in delamo, **želimo tudi v bodoče vzgajati naše otroke in še naprej graditi sožitje v miru in prijateljstvu z vsemi ostalimi, ki tu živijo**. Ne želimo postavljati novih zidov, ne želimo novih konfliktov. Še naprej si prizadevamo delati v dobro vseh državljanov tega območja, te države in Evrope, v kateri živimo, **ne le v dobro naše Skupnosti**.

Italijanska unija je s **slovensko narodno skupnostjo v Italiji** vedno gojila globoko in pristno sodelovanje, s katero je izvajala in še vedno izvaja pomembne evropske projekte, ki so in bodo pozitivno vplivali na celotno čezmejno območje.

Italijanska unija je od Italije zahtevala, da slovenski narodni skupnosti zagotovi poseben sedež v italijanskem parlamentu.

Kot predsednik Italijanske unije sem se 25. junija 2020 skupaj s predsednikoma krovnih organizacij slovenske skupnosti, Walterjem Bandljem (SSO) in Ksenijo Dobrila (SKGZ), udeležil zaslišanja Odbora za ustavne zadeve Poslanske zbornice italijanskega parlamenta, da bi kot etični imperativ podprl legitimne zahteve Slovencev v Italiji po zagotovljenem zastopstvu v italijanskem parlamentu. Italijansko vlado in parlament sem pozval, naj poskrbita za uresničitev te njihove pravice.

Poslanci narodnih skupnosti imajo enake pravice in dolžnosti kot ostali poslanci: ob izvolitvi tudi oni predstavljajo ljudstvo in so dolžni služiti skupnim interesom celotnega naroda. Res je, poslanec **Felice Žiža** je bil izvoljen, da v Državnem zboru zastopa interese italijanske skupnosti, da izraža njene potrebe in želje, pri svojih političnih izbirah in pri odločitvah svoje ekipe pa si mora prizadevati za skupno dobro vseh. **Šlo je za politične odločitve, ki niso bile predmet javne razprave niti med rojaki niti v ustreznih organizacijah Skupnosti.** Zelo smiselno bi bilo torej vzpostaviti proces širšega odločanja, v katerega bi bile na podlagi rednih posvetovalnih sestankov vključene Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti (CAN Costiera), Italijanska unija (Unione Italiana) in poslanec italijanske narodne skupnosti v Državnem zboru.

Prav je, da poslanci narodnih skupnosti sodelujejo z vsakokratno vlado. V danem primeru je korektno, da **Felice Žiža podpisuje sporazume o sodelovanju z vladami in političnimi strankami, ki takšne vlade sestavljajo. Omenjeni sporazumi pa morajo biti javni in pregledni, vsebovati morajo projekte in utemeljene cilje, ki naj bi bili doseženi v korist italijanske narodne skupnosti, obenem pa morajo zajemati tudi projekte v dobro celotnega ozemlja, na katerem živimo in katerega sestavni del smo. Prav v teh točkah se distanciram in oddaljujem od političnih odločitev, ki lahko spodbujajo sovražno vzdušje v odnosu do naše Skupnosti.** Glede na to, da je oblika tudi vsebina, že samo dejstvo, da **se ni odločil sporazuma javno objaviti** in vanj vključiti naših ustanov, zdaj spodbuja širjenje sumničenj in dvomov.

Italijanska unija z 51 pridruženimi skupnostmi Italijanov, od katerih jih je **7 v Sloveniji**, pri ustvarjanju italijanske kulture, identitete in jezika vsak dan spodbuja sožitje in medkulturni dialog: **verjamemo v vrednote nediskriminacije, demokracije, pluralizma, pravne države, antifašizma, anti-totalitarizma in miru**. Še naprej bomo gojili takšne vrednote in si prizadevali za njihovo uresničevanje!

S političnim delovanjem na način, kot sem ga navedel, bi se izognili vzdušju, ki ni ugodno. **Gre za ozračje, v katerem je ponovno govora o dveh desetletjih fašizma, o tragičnih dogodkih druge svetovne vojne in o grozljivih zločinih, ki jih je takrat zagrešila Italija, žal tudi nad Slovenci in Hrvati.**

Ob tem pa se pozablja na tragedijo fojb in na eksodus - masovno izseljevanje Italijanov z območja njihove zgodovinske naselitve.

S takšnim političnim delovanjem tudi **ne bi prišlo do zahteve, ki smo ji priča in ki stremi k zmanjšanju pravic avtohtonih narodnih skupnosti, ki so jih očetje ustave zapisali v pravni in ustavni red demokratične Slovenije.** Gre prav za tiste pravice, ki že desetletja služijo kot vzorčni model varstva narodnostnih manjšin, čeprav v Evropi poznamo še naprednejše. **Z izpodbijanjem načela avtohtonosti pa se zahteva priznanje tudi drugih etničnih manjšin, pri čemer izenačitev poteka v smeri zmanjševanja stopnje zaščite.** V povezavi s tem bi želel poudariti, da soglašam z zaščito vseh etničnih manjšin, vendar brez odvzemanja pravic avtohtonim narodnim skupnostim.

Ponovno se postavlja pod vprašaj pravica italijanske in madžarske skupnosti do posebnega sedeža v Državnem zboru oziroma razpravlja se o razvrednotenju takšnega sedeža, s čimer bi predstavniki manjšin v Državnem zboru postali drugorazredni poslanci. Prav tako se ponovno izraža zahteva po recipročnosti za Slovence v Italiji in na Madžarskem.

Gre za stare mantre zlasti nekaterih desnih političnih opcij, ki jih danes žal povzemajo tudi ostali. V trenutni slovenski politični stvarnosti takšne zahteve niso v interesu desne politične opcije, saj je **glas dveh poslancev narodnih skupnosti v vladi Janeza Janše odločilen** (jeziček na tehtnici). Ni pa rečeno, da takšni pogledi ne bodo pridobili na teži v prihodnje, v primeru prepričljive volilne zmage desne sredine na naslednjih parlamentarnih volitvah, kar bi vladajočo opcijo razbremenilo odvisnosti od dveh glasov manjšinskih poslancev.

Maurizio Tremul

Izola - Trg Etbina Kristana 2, 051/301 052, 031/356 887
LETOS PRAZNUJEMO 30 LET Z VAMI
NEPREMIČNINE IZOLA d.o.o.
www.sifra-nepremicnine-sp.si sifra@siol.net
šifra
OBALA V MALEM Ivan Konstantinović, univ. dipl. ekon., št. licence: 00002